॥ १५ ॥ १६ ॥ रहिते रामरहितेपि वने उद्भ्रमामि भीतोभवामिइव चेतनः सुषुप्तौ नष्टचैतन्योपि तद्दर्शनवशाल्लब्धचैतन्यःप्रलपामीत्यर्थः ॥ १७ ॥ रकारादीनीति ॥ एवंच साक्षाद्दर्शने यस्त्रासः सवक्तुमशक्यइतिभावः ॥ तन्नामैकदेशसत्तावदपि नाम भयजनकं किंवक्तव्यं संपूर्णतन्नाम्नोभयजनकत्वमिति ॥ स्थानेहृषीकेशतवप्रकीर्त्ये ति गीताश्लोकार्थोत्र व्यंग्यः ॥ १८ ॥ १९ ॥ तस्माद्रामेण रणे युध्यस्व एतदुचितं नतु तद्दारापहारउचितः सर्वकुलनाशकत्वात् युद्धे एकस्यैव नाशादितिभावः ॥

वृक्षेवृक्षेहिपश्यामिचीरकृष्णाजिनांबरं ॥ गृहीतधनुषंरामंपाशहस्तमिवांतकं ॥ १५ ॥ अपिरामसहस्राणिभीतःपश्यामिरावण ॥ रा
मभूतमिदंसर्वमरण्यंप्रतिभातिमे ॥ १६ ॥ राममेवहिपश्यामिरहितेराक्षसेश्वर ॥ दृष्ट्वास्वप्नगतंराममुद्भ्रमामीवचेतनः ॥ १७ ॥ रका
रादीनिनामानिरामत्रस्तस्यरावण ॥ रत्नानिचरथाश्चैववित्रासंजनयंतिमे ॥ १८ ॥ अहंतस्यप्रभावज्ञोनयुद्धंतेनतेक्षमं ॥ बलिंवानमु
चिंवापिहन्याद्धिरघुनंदनः ॥ १९ ॥ रणेरामेणयुध्यस्वक्षमांवाकुरुरावण ॥ नतेरामकथाकार्यायदिमांद्रष्टुमिच्छसि ॥ २० ॥ बहवःसाध
वोलोकेयुक्ताधर्ममनुष्ठिताः ॥ परेषामपराधेनविनष्टाःसपरिच्छदाः ॥ २१ ॥ सोहंपरापराधेनविनशेयंनिशाचर ॥ कुरुयत्तेक्षमंतत्त्व
महंत्वांनानुयामिवै ॥ २२ ॥ रामश्चहिमहातेजामहासत्वोमहाबलः ॥ अपिराक्षसलोकस्यभवेदंतकरोऽपिहि ॥ २३ ॥

मुख्यपक्षमाह ॥ क्षमां वेति ॥ यदि मां जीवंतं द्रष्टुमिच्छसि तदा रामकथा नकार्या तत्कथायारक्षस्तेजोपहारत्वादुभयोरपि तेजोनाशे मरणादप्यधिका दुःखावस्थेतिभावः ॥ २० ॥ साधवः अकृतपरापचाराः ॥ युक्तायोगवंतः ॥ अनुष्ठिताइति कर्तरि निष्ठा ॥ २१ ॥ परापराधेन तवापराधेनेत्यर्थः ॥ विनशेयं विनशिष्यामि ॥ अतः हेराक्षस यत्ते क्षमं रणः क्षमा वा तत्त्वमेव कुरु ॥ अहंतु त्वां नानुयामि त्वद्बुद्धिं नानुगच्छामीत्यर्थः ॥ २२ ॥ तत्रहेतुमाह रामश्चहीति ॥ तेजः पराक्रमः सत्वं बुद्धिबलं बलं शारीरं हियतोमहातेजस्त्वादि गुणैरामः प्रसिद्धोऽतईदृशोरामः राक्षसलोकस्यांतकरः हिनिश्चयेन भवेदितिअपि संभाव्यते अतोनानुयामि ॥ त्वद्बुद्धिं सकलराक्षसकुलनाशभियेतिभावः ॥ २३ ॥